

Zonat e mbrojtura detare e bregdetare në Shqipëri

Marine and Coastal Protected Areas in Albania

April, 2015

REPUBLIKA E SHQIPËRIE
MINISTRIA E MJEDISIT

*Empowered lives.
Resilient nations.*

Ky botim u inicua, udhëhoq dhe financua nga projekti i UNDP “Përmirësimi i mbulesës dhe menaxhimi efektiv i zonave të mbrojtura detare e bregdetare” dhe u relaizua me ndihmën e Agjencisë Kombëtare të Zonave të Mbrojtura.

This publication was initiated, guided and financed from the UNDP project “Improvement of coverage and effectiveness of management of marine and coastal protected areas”, and accomplished with assistance of National Agency of Protected Areas.

© 2015 AKZM/UNDP

Te gjitha te dejtat te rezervuara/All rights reserved

Grupi i punës/Working group:

Zamir Dedej
Genti Kromidha
Nihat Dragoti
Violeta Zuna
Eno Dodbiba

Fotot/Photos: Genti Kromidha, Ilirjan Qirjazi, Claudia Amico
Hartat/Maps: Genti Kromidha, Nihat Dragoti

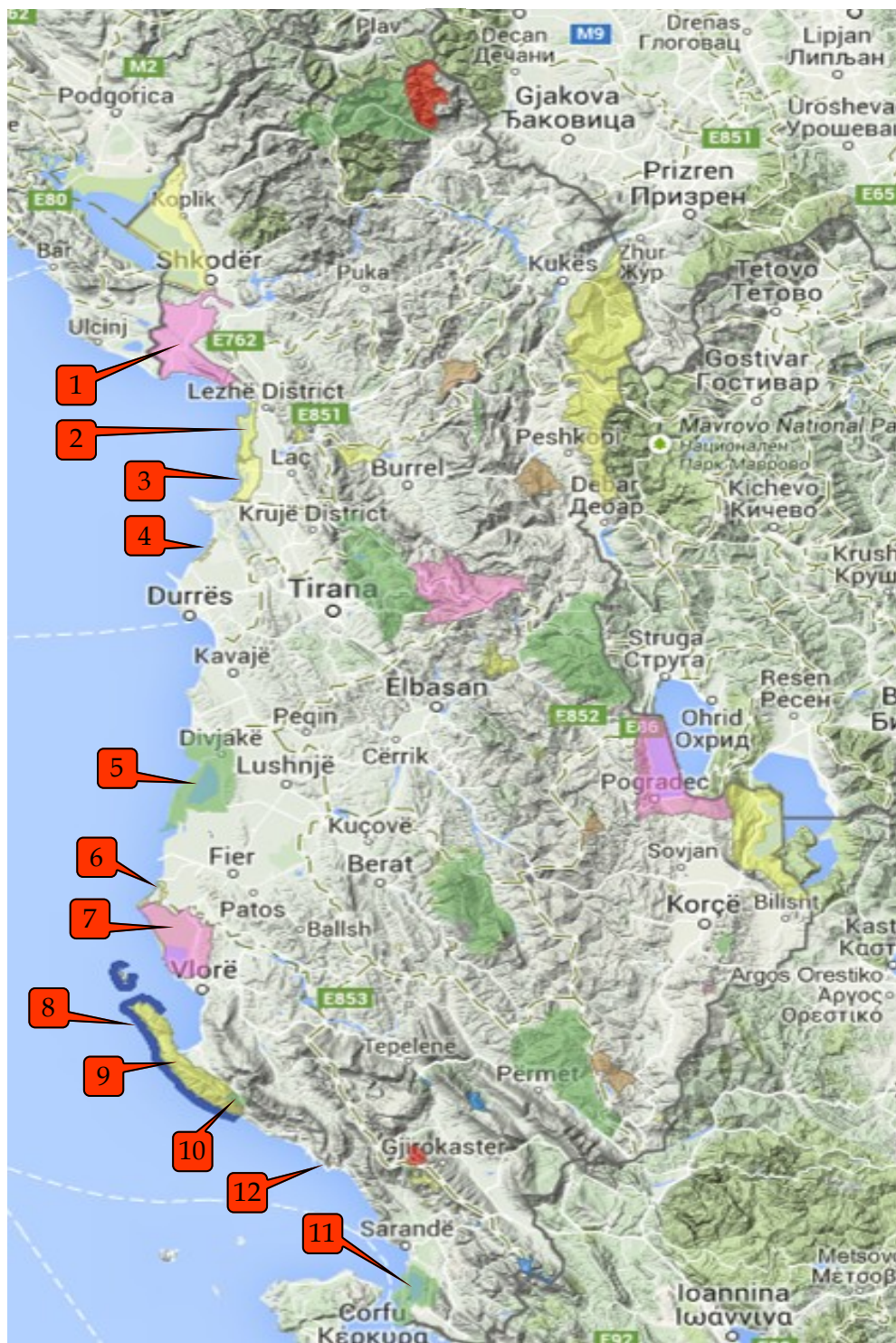
Shtypur ne/Printed by:

Përmbajtja / Content

- 1 **Peizazhi i Mbrojtur Buna River-Velipoje**
Buna River Velipoje Protected Landscape
- 2 **Rezerva Natyrore e Menaxhuar Kune-Vain Tale**
Kune Vain Tale Managed Nature Reserve
- 3 **Rezerva Natyrore e Menaxhuar Patok Fushkuqe**
Patok Fushekuqe Managed Nature Reserve
- 4 **Rezerva Natyrore e Menaxhuar Rrushkull**
Rrushkull Managed Nature Reserve
- 5 **Parku Kombetar Divjake Karavasta**
Divjaka Karavasta National Park
- 6 **Rezerva Natyrore e Menaxhuar Pische Poro**
Pische Poro Managed Nature Reserve
- 7 **Peizazhi i Mbrojtur Vjose Narte**
Vjosa Narta Protected Landscape
- 8 **Parku Kombetar Detar Karaburun Sazan**
Karaburun Sazan National Marine Park
- 9 **Rezerva Natyrore e Menaxhuar Karaburun**
Karaburun Managed Nature Reserve
- 10 **Parku Kombetar Llogora**
Llogora National Park
- 11 **Parku Kombetar Butrint**
Butrint National Park
- 12 **Rezerva Natyrore Detare e Menaxhuar Porto Palermo (propozuar)**
Porto Palermo Managed Nature Marine Reserve (proposed)

Harta e zonave të mbrojtura në Shqipëri

Map of Protected areas in Albania

Hyrje

Edhe pse një vend i vogël Shqipëria dallohet për larminë e madhe të biodiversitetit dhe peizazheve. Diversiteti i lartë i ekosistemeve dhe habitateve krijojnë kushte të favorshme për mbajtjen dhe ruajtjen e një numri të madh llojesh të florës dhe faunës, përfshirë një sërë llojesh endemike dhe sub-endemike.

Rreth 16% e territorit të Shqipërisë është përfshirë në zona të mbrojtura të kategorive të ndryshme. Këto zona përmbledhin vlerat natyrore më të rëndësishme të vendit si nga pikëpamja ekologjike ashtu edhe për nga rëndësia ekonomike.

Zonat detare e bregdetare janë më të pasurat në biodiversitet. Ekosistemet komplekse të lagunave bregdetare strehojnë mbi 70% të vertebrorëve në vend, veçanërisht shpendë shtegtarë dhe dimërues. Rreth 70 lloje shpendësh uji gjenden çdo vit në lagunat bregdetare duke numëruar mbi 180'000 individë gjatë dimrit.

Shqipëria është edhe një rrugë e rëndësishme shtegtimi për faunën e egër. Disa prej zonave bregdetare (Liqeni i Shkodrës-Velipoje, Laguna e

Introduction

Although a small country, Albania is distinguished for its rich biological and landscape diversity. The presence and combination of a high diversity of ecosystems and habitats, creates ideal conditions for hosting and maintaining a large number of flora and fauna species, including several endemic and sub-endemic elements.

About 16 % of the Albanian territory is under protected areas of different categories. These areas include some of the most important natural values of the country from both the ecologic and economic point of view.

Coastal and marine areas are the richest in terms of biological diversity. The complex ecosystems of coastal lagoons shelter more than 70 % of vertebrate fauna in the country particularly migratory and wintering birds. Annually there are around 70 waterfowl and water bird species found in the coastal lagoons and large lakes inside the country, with a total population of 180,000 individuals during the winter.

Albania is an important migration route for migratory species. Some of these coastal areas (Shkodra Lake and

Karavastasë, Butrinti) janë me rëndësi ndërkombëtare ndaj janë përfshirë në listën e ligatinave të rëndësishme veçanërisht për shpendët e ujit (Lista Ramsar). Gjithashtu duke marrë parasysh rëndësinë e tyre për ruajtjen e biodiversitetit qeveria Shqiptare ka propozuar përfshirjen e tyre në listën e zonave të rëndësishme për shpendët (IBA).

Ministria e Mjedisit po punon intensivisht për menaxhimin efektiv të këtyre zonave në përputhje me standardet e BE. Krijimi i Agjencisë Kombëtare të Zonave të Mbrojtura në shkurt 2015 do të forcojë ndjeshëm dhe përmirësojë më tepër këtë proces.

Broshura që po ju paraqesim shërben si një pasaportë e zonave të

Buna River, Karavasta lagoon and Butrinti Lake) are of international importance therefore included in the List of International Important wetlands, particularly for birds (Ramsar list). Also considering their importance for biodiversity conservation the Albanian government has proposed including all of them in the List of Important Bird Areas (IBA).

The Ministry of Environment is working to effectively manage these areas with EU standards and the establishment of the National Agency for Protected Areas in February 2015 will strongly support and improve this process.

The brochure presented herewith, is meant to be as a passport for the

përzgjedhura ku theksohen karakteristikat kryesore biologjike dhe turistike të tyre. Ajo kontribuon në promovimin e vlerave të biodiversitetit, trashëgimisë kulturore e historike dhe përdorimin efektiv të tyre për aktivitete turistike dhe edukative, veçanërisht në zonat e mbrojtura detare e bregdetare.

Shpresojmë që broshura të përmirësojë komunikimin dhe lehtësojë shkëmbimin e njohurive dhe informacionit për këto zona, veçanërisht për gjithë vizitorët e interesuar, aktorët e përfshirë, sektorin e turizmit, shoqatat e ndryshme lokale e kombëtare dhe publikun e gjerë që interesohet për vlerësimin e natyrës, ruajtjen dhe menaxhimin e biodiversitetit.

selected coastal and protected areas in Albania highlighting their main biological characteristics and tourism info. It contributes to the promotion of biodiversity, cultural and historical heritage values and their effective use for education and tourism activities, particularly on the marine and coastal protected areas (MCPA).

Hopefully it will improve communication and facilitate information and knowledge sharing on these areas, particularly for all interested visitors, concerned stakeholders tourism sector and obviously to all local and national NGOs and CBOs and wider public involved with nature interpretation, marine biodiversity conservation and management.

Lumi i Bunës dhe territoret ligatinore përreth tij

Buna River and surrounding wetlands

Sipërfaqja totale

Total Area:

23,027 ha

Vendndodhja/ *Location*: Qarku Shkodër,
Bashkia Velipoje

Gjeresi/ *Latitude*: 41° 43' 4" N

Gjatesi/ *Longitude*: 19° 35' 56" E

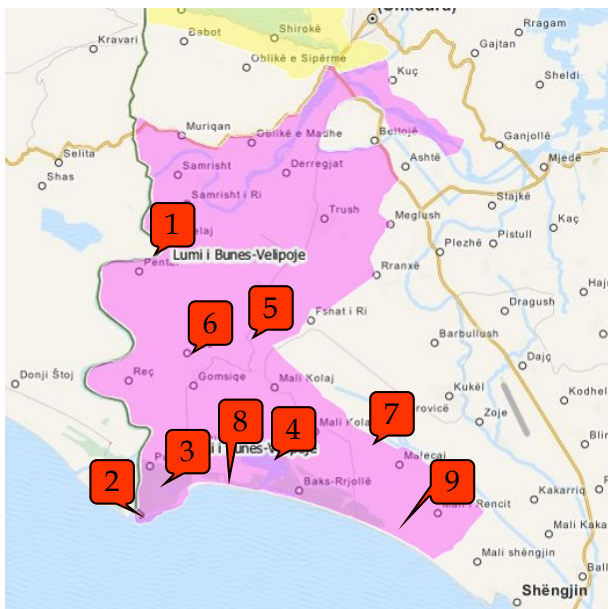

Statusi

- Peizazh i Mbrojtur, Kategoria V-t IUCN (VKM nr. 682, date 02.11.2005)
- Zone natyrore veçanërisht e mbrojtur përfshirë në listën e ligatinave me rëndësi ndërkombëtare si habitate të shpendëve ujore, (VKM nr. 683, date 2.11.2005)
- Zone e rëndësishme për shpendët (IBA) si habitat për shpendët migratore, (Urdhër i Ministrit të Mjedisit nr. 283, date 10.04.2013.

Protection status:

- Protected Landscape IUCN Category V
- Wetland of International Importance (Ramsar site No: 781)
- Important Bird Area

Vendet për t'u vizituar:

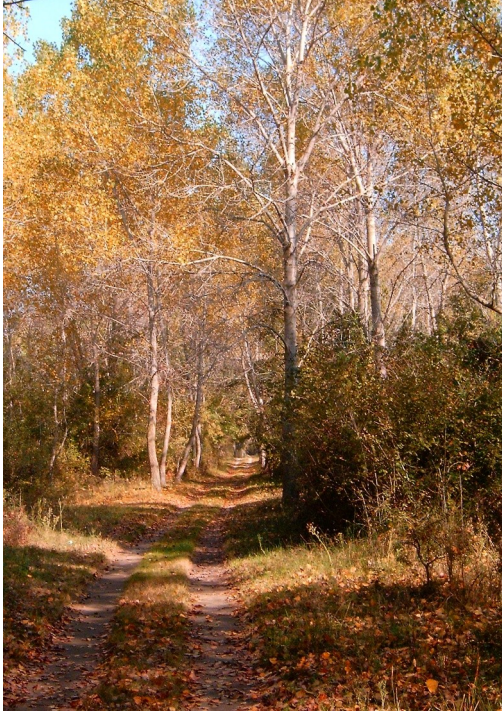
Lumi (1), grykëderdhja e Bunes (Ishulli i Franc Joseph-it) (2), Pylli i Velipojës (3), laguna e Vilunit (4), Kënetat e Domnit (5) dhe e Martenzës (6), Mali Kolaj (Maja e Zezë) (7), plazhi Velipojës (8) dhe i Boks-Rrjollit (9),

Aktivitete që mund të kryhen në zonë
Activities you can do in the area

Places to visit:

Buna river (1), Buna River mouth (Franc Jozef island) (2), Velipoja Forest (3), Viluni lagoon (4), Domni mountains (5) and Martenza wetlands (6), Kolaj Mountain (Balck peak) (7), Velipoja beach (8) Boks-Rrjollit beach (9).

Habitatet e rëndësishme

- Grykëderdhja e lumit Buna
- Lagunat bregdetare (Velipoja, Viluni, Martenzen, GjoLulit)
- Duna bregdetare me *Juniperus oxycedrus* subsp. *Macrocarpa*
- Pyje bregdetarë të dunave ranore me *Pinus halepensis*, *P. pinea*, *P. pinaster*

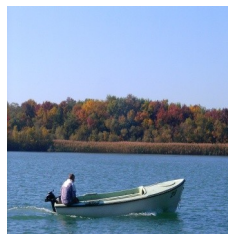
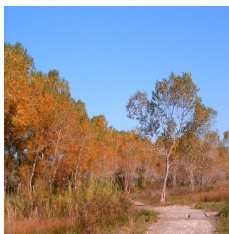
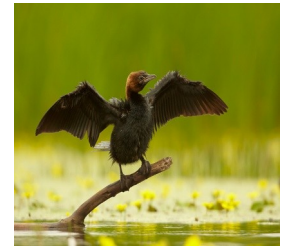
Important habitats

- Buna river estuary
- Coastal lagoons (Velipoja, Viluni, Martenza, GjoLulit)
- Coastal dunes with *Juniperus oxycedrus* subsp. *Macrocarpa*
- Coastal dunes forests with *Pinus halepensis*, *P. pinea*, *P. pinaster*

Llojet e rëndësishme

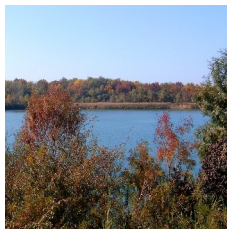
Important species

- *Quercus robur*
- *Nymphaea alba*
- *Acipenser sturio*
- *Lutra lutra*
- *Phalacrocorax pygmeus*
- *Pelecanus crispus*
- *Ardea purpurea*

Rrugët për të mbërritur në zonë:

Zona është e mbërrishme nga Tirana (Tirane–Harku i Berdices–Velipoje— 115 km) dhe nga Shkodra (Shkodër–Berdice–Velipoje 32 km).

How to get there:

The area is accesibile from Tirana (Tirane–Harku i Berdices–Velipoje— 115 km) and from Shkodra (Shkodër–Berdice–Velipoje 32 km).

Kune Vain Tale

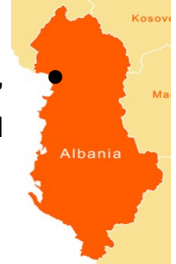
Sipërfaqja totale

Total Area: 4,393 ha

Vendndodhja/ *Location*: Qarku Lezhë,
Komuna Shengjin, Komuna Shenkoll

Gjeresi/ *Latitude*: 41° 51' 44" N

Gjatesi/ *Longitude*: 19° 23' 14" E

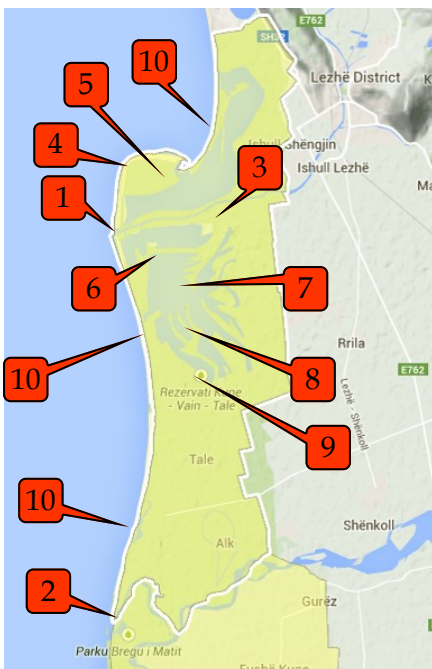

Statusi

- Rezervat Natyror i Menaxhuar/Park Natyror, Kategoria IV-t IUCN, miratuar me VKM nr. 432, datë 28.04.2010.
- Zonë me rëndësi për shpendët (IBA) që shërben si habitate për shpendët migratore, miratuar me urdhër të ministrit të Mjedisit nr. 283, datë 10.04.2013.

Protection status:

- *Managed Nature Reserve*
IUCN Category IV
- *Important Bird Area*

Vendet për t'u vizituar:

Grykëderdhja e Drinit (1) dhe Matit (2), Ura dhe kënetat e Merxhanit (3), Ishulli i Kunës (4), Kënetat e Kashtës (5), Rivat e Drinit (6), Kënetat e Zajeve (7), Cekës (8) dhe e Zallit (9), plazhi (Shëngjin, Vain dhe Tale) (10).

Places to visit:

Drini and Mati river mouths, merxhani lagoon, Kune island, Kashta lagoon, Drini Riva, Zaje and Ceka lagoon, beach in Shengjin, Vain, and Tale

Aktivitete që mund të kryhen në zonë

Activities you can do in the area

Llojet e rëndësishme

Important species

- *Populus alba*
- *Fraxinus excelsior*
- *Zostera noltii*
- *Lutra lutra*
- *Canis aureus*
- *Larus ridibundus*
- *Solea vulgaris*

Rrugët për të mbërritur në zonë:

Tiranë-Lezhë-Shëngjin-Ura e Merxhanit
Tiranë-Lezhë-Vain-Tale-Grykëderdhja e Drinit

Tiranë-kthesa e Shënkollit-Grykëderdhja e Lumit Mat -Tale (hidrovori).

How to get there:

The area is accesiblile from Tirana via
Lezhë-Shëngjin-Merxhani bridge
Lezhë-Vain-Tale-Drin river mouth
Shënkolli turn-Mati River mouth - Tale

Important habitats

- Mati and Drini river estuary
- Coastal lagoons (Merxhani, Vaini, Zajet, Ceka)
- Coastal dunes forests with mediterranean pine forests
- Riverine and aluvium forests

Habitatet e rëndësishme

- Grykëderdhja e lumit Drin dhe Mat (estuariat)
- Lagunat bregdetare (Merxhani, Vaini, Zajet, Cekës)
- Pyje bregdetare të dunave ranore me pisha mesdhetare
- Pyje të përzierë aluvionale apo të brigjeve të lumenjve

Patok – Fushëkuqe –Ishem

Sipërfaqja totale
Total Area: 5,001 ha

Vendndodhja/*Location*: Qarku Lezhë,
Komuna Fushëkuqe

Gjeresi/*Latitude*: 41° 51' 44" N

Gjatesi/*Longitude*: 19° 23' 14" E

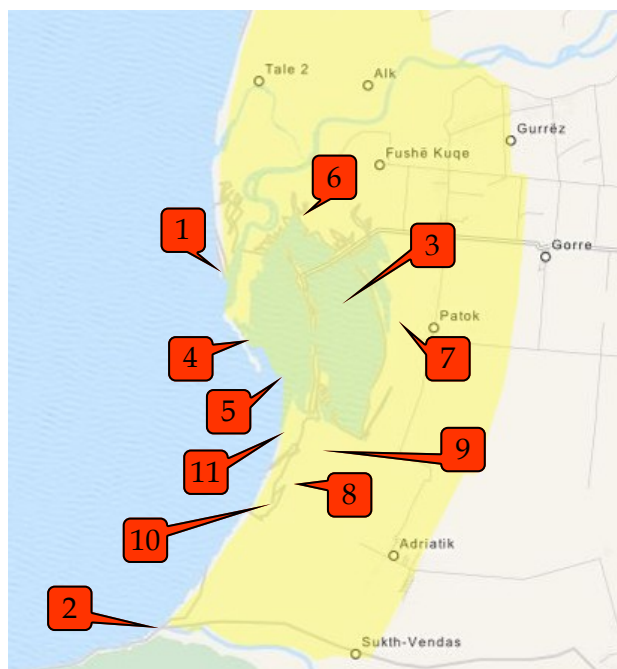

Statusi

- Rezervat Natyror i Menaxhuar/Park Natyror, Kategoria IV IUCN, miratuar me VKM nr.995, datë 03.11.2010.
- Zone e rëndësishme për shpendët (IBA) si habitat për shpendët migratore, (Urdhër i Ministrit të Mjedisit nr. 283, date 10.04.2013.

Protection status:

- *Managed Nature Reserve IUCN Category IV*
- *Important Bird Area (AL006)*

Vendet për t'u vizituar:

Grykëderdhja e Matit (1) dhe e Ishmit (2), Patoku i Vjetër (3), Limani i Patokut (4), Gryka e Patokut (5), Lameve të Mëdha dhe të Vogla (6), Pylli i Fushëkuqes (7) dhe i Neglës (8), Kanali i Shllinzës (9), Godulla dhe shtati i vjetër i Lumit Ishëm (10), plazhi i Patokut dhe i Ishmit (11)

Places to visit:

Mati (1) and Ishmi (2) river mouth, Patoku lagoon (3), Patoku mouth (4), Patoku harbour (5), Big and Small Lame (6), Fushëkuqe forest (7), Negla forest (8), Shllinza channel (9), Godulla and old Ishem river bed (10) Beach of Patok and Ishem (11)

Aktivitete që mund të kryhen në zonë
Activities you can do in the area

Habitatet e rëndësishme

- Grykëderdhja e lumit Mat dhe Ishëm
- Lagunat bregdetare (Patoku vjetër, Gryka e Patokut, Godulla)
- Duna bregdetare me *Juniperus oxycedrus* subsp. *Macrocarpa*
- Pyje bregdetare të dunave ranore me *Pinus halepensis*, *P. pinea*, *P. pinaster*

Important habitats

- Mati and Ishem river estuaries
- Coastal lagoons (Patoku, Gryka e Patokut, Godulla)
- Coastal dunes with *Juniperus oxycedrus* subsp. *Macrocarpa*
- Coastal dunes forests with *Pinus halepensis*, *P. pinea*, *P. pinaster*

Llojet e rëndësishme

Important species

- *Pinus pinea*
- *Pinus halepensis*
- *Populus alba*
- *Ulmus minor*
- *Egretta garzetta*
- *Numenius tenuirostris*
- *Caretta caretta*
- *Emys orbicularis*

Crugët për të mbërritur në zonë:

Tiranë–Kthesa e Patokut–Fushëkuqëqendra e peshkatarëve

Tiranë–Kthesa e Patokut–Gurëz–Grykëderdhja e Lumit Mat

Tiranë–Kthesa e Adriatikut–Adriatik–Grykëderdhja e Lumit Ishëm apo Godulla

How to get there:

The area is accessible from Tirana (Tirane–Patoku exit—Fushekuqë—fishermen center or Gurez – Mat river mouth)

Tirana – Adriatik exit – Adriatik Ishem river mouth

Rrushkull

Sipërfaqja totale
Total Area: **650 ha**

Vendndodhja/*Location:* Qarku Durrës,
Bashkia Sukth

Gjeresi/*Latitude:* 41° 27' 17" N

Gjatesi/*Longitude:* 19° 29' 45" E

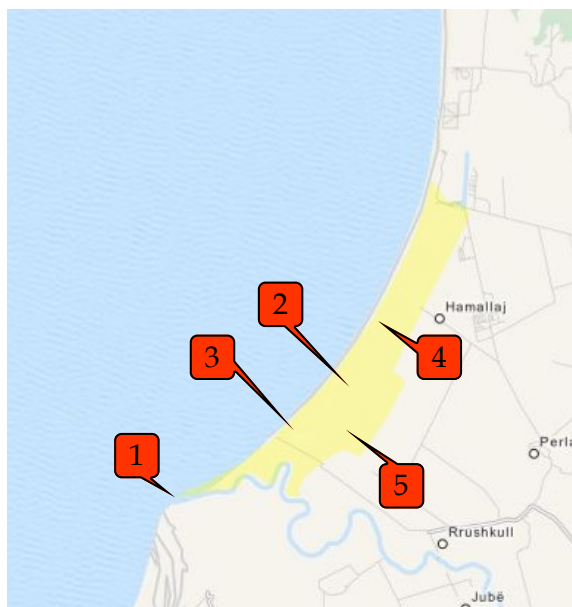

Statusi

- Rezervat Natyror i Menaxhuar/Park Natyror, Kategoria IV IUCN, (Urdhër MB nr. 2, date 26.12.1995)
- Zone e rëndësishme për shpendët (IBA) si habitat për shpendët migratore, (Urdhër i Ministrit të Mjedisit nr. 283, date 10.04.2013.

Protection status:

- *Managed Nature Reserve IUCN Category IV*
- *Important Bird Area (AL006)*

Vendet për t'u vizituar:

Grykëderdhja e lumit Erzen (1), Godulla dhe laguna e Bishtarakë (2), plazhi Rrushkullit (3), hidrovori (4), qendra e mbarështrimit të llojeve të faunës (5).

Places to visit:

Erzeni river mouth (1), Bishtaraka lagoon (2), Rrushkull beach (3), Hidrovori (4), Wildlife management center (5)

Aktivitete që mund të kryhen në zonë
Activities you can do in the area

Habitatet e rëndësishme

- Grykëderdhja e lumit Erzen
- Lagunat bregdetare (Godulla, Laguna e Bishtarakes)
- Pyje bregdetarë të dunave ranore me *Pinus halepensis*, *P. pinea*, *P. Pinaster*
- Pyje te përzier aluvionale apo te brigjeve te lumenjve me *Quercus robur*, *Ulmus minor*, *Alnus glutinosa*, *Fraxinus angustifolia*, etc.

Important habitats

- Erzeni river estuary
- Coastal lagoons (Godulla, Bishtaraka)
- Coastal dunes forests with *Pinus halepensis*, *P. pinea*, *P. Pinaster*
- Mixed aluvial or riverine forests of *Quercus robur*, *Ulmus minor*, *Alnus glutinosa*, *Fraxinus angustifolia*, etc

Llojet e rëndësishme

Important species

- *Quercus robur*
- *Pinus halepensis*
- *Ulmus minor*
- *Phragmites australis*
- *Lutra lutra*
- *Ardea purpurta*
- *Emys orbicularis*

Rrugët për të mbërritur në zonë:

Tiranë (Durrës) - Sukth - Kthesa e Ariut - Rrushkull - qendra e mbroshtrimit të faunës së egër - plazhi i Rrushkullit.

Tiranë (Durrës) - Sukth-Kthesa e Ariut - Hamallaj-Hidrovor.

How to get there:

The area is accesiblile from Tirana and Durrës

Tirane (Durrës) – Sukth – Bear turn – Rrushkull – Wildlife management center – Rrushkull beach

Tirane (Durrës) – Sukth – Bear turn –

Divjake – Karavasta

Sipërfaqja totale
Total Area: **22,230 ha**

Vendndodhja/*Location:* Qarku Fier
Bashkia Divjake

Gjeresi/*Latitude:* 40° 59' 29" N

Gjatesi/*Longitude:* 19° 29' 58" E

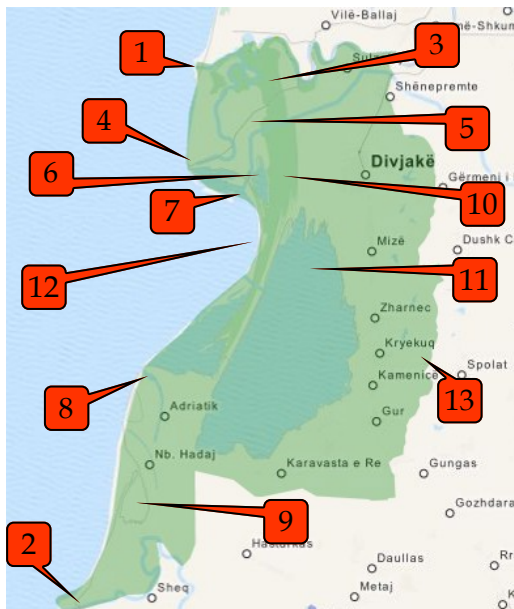

Statusi

- Park Kombëtar, Kategoria II e IUCN (VKM nr. 687, date 19.10.2007)
- Zone natyrore veçanërisht e mbrojtur përfshirë në listën e ligatinate me rëndësi ndërkombëtare si habitate te shpendëve ujore, (VKM nr. 413, date 22.08.1994)
- Zone e rëndësishme për shpendët (IBA) si habitat për shpendët migratore, (Urdhër i Ministrit të Mjedisit nr. 283, date 10.04.2013).

Protection status:

- *National Park IUCN Category II*
- *Wetland of International Importance (Ramsar site No:)*
- *Important Bird Area (AL006)*

Vendet për t'u vizituar:

Shtrati dhe Grykëderdhja e Shkumbinit (1) dhe Semanit (2), Pylli i Kularit (3), Godullat e Osmanit (4), Kularit (5), Pishës (6) Spiaxho (7), Bedatit (8) Ushtarit (9) Pisha e egër ne oazin e Divjakës (10), Laguna e Karavastasë dhe Ishulli i Pelikanit (11), Plazhi Divjakës (12), Kodrat Gjenerukes (13)

Aktivitete që mund të kryhen në zonë
Activities you can do in the area

Places to visit:

Shkumbini and Semani rivers (1) and river mouths (2), Kulari forest (3), Lagoons of Osmani (4), Kulari (5), Pisha (6), Spiagio (7), Bedati (8) Ushtari (9), Pine forest (big Pine (10), Karavasata lagoon and Pelican Island (11), Divjaka beach (12), Gjeneruka Hill (13)

Habitatet e rëndësishme

- Grykëderdhja e lumit Shkumbin dhe Seman (estuariat)
- Lagunat bregdetare (Këneta e Osmanit, Laguna e Karavastasë, Godulla e Kularit, Laguna e Bedatit dhe e Ushtarit)
- Duna bregdetare me *Juniperus oxycedrus* subsp. *Macrocarpa*
- Pyje bregdetare të dunave ranore me *Pinus halepensis*, *P. pinea*, *P. pinaster*
- Moçalishte apo Livadhe të kripura mesdhetare të dominuara nga *Juncus acutus* dhe *Juncus maritimus*.

Llojet e rëndësishme Important species

- *Pinus pinea*
- *Pinus halepensis*
- *Populus alba*
- *Aster albanicus* subsp. *Paparistoi*
- *Orchis albanica* subsp. *x paparistoi*
- *Pancreatium maritimum*
- *Canis aureus*
- *Pelecanus crispus*
- *Caretta caretta*
- *Solea vulgaris*
- *Anguilla anguilla-ngjala*

Important habitats

- Shkumbin and Semani river estuary
- Coastal lagoons (Osmani, Laravasta, Kulari, Bedati, Ushtari)
- Coastal dunes with *Juniperus oxycedrus* subsp. *Macrocarpa*
- Coastal dunes forests with *Pinus halepensis*, *P. pinea*, *P. Pinaster*
- Mediterranean salt marshes dominated by *Juncus acutus* and *J. maritimus*.

Rrugët për të mbërritur në zonë:

Tiranë–Çermë–Divjakë–Plazi i Divjake–Qendra e Peshkimit.

Tiranë–Çermë–Divjakë–Remas–Bedat, apo Remas–Guri i Gomares. apo Remas–Ndërmenas–Grykëderdhja e Seman.

How to get there:

Tiranë–Çermë–Divjakë–Plazi i Divjake–Qendra e Peshkimit.

Tiranë–Çermë–Divjakë–Remas–Bedat, apo Remas–Guri i Gomares. apo Remas–Ndërmenas–Grykëderdhja e Seman

Pishe Poro

Sipërfaqja totale
Total Area: **1,500ha**

Vendndodhja/ *Location:* Qarku Fier
Komuna Dermenas

Gjeresi/ *Latitude:* 40° 40' 12" N

Gjatesi/ *Longitude:* 19° 20' 40" E

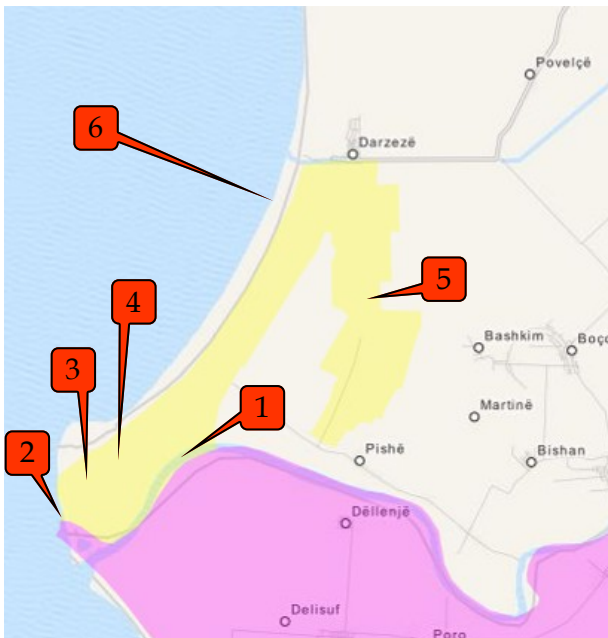

Statusi

- Rezervat Natyror i Menaxhuar, Kategoria IV e IUCN (Urdher MB nr. 1 date 27.07.1977)
- Zone e rëndësishme për shpendët (IBA) si habitat për shpendët migratore, (Urdhër i Ministrisë të Mjedisit nr. 283, date 10.04.2013).

Protection status:

- *National Park IUCN Category II*
- *Important Bird Area*

Vendet për t'u vizituar:

Shtrati (1) dhe Grykëderdhja e Vjoses (2) Liqeni i Godulles (3), Hauzi i Kocit (4), pylli me pisha e (5), Plazhi i Darezezes (6)

Places to visit:

Vjosa river (1) and river mouth (2), Godulla lake (3), Koci Hauz (4), pine forest (5), Darezeza beach (6).

Aktivitete që mund të kryhen në zonë

Activities you can do in the area

Habitatet e rëndësishme

- Grykëderdhja e lumit Vjose
- Lagunat bregdetare (Godulla, hauzet)
- Duna bregdetare me *Juniperus oxycedrus* subsp. *Macrocarpa*
- Pyje bregdetare të dunave ranore me *Pinus halepensis*, *P. pinea*, *P. pinaster*
- Moçalishte apo Livadhe të kripura mesdhetare të dominuara nga *Juncus acutus* dhe *Juncus maritimus*.

Important habitats

- Shkumbin and Semani river estuary
- Coastal lagoons (Osmani, Laravasta, Kulari, Bedati, Ushtari)
- Coastal dunes with *Juniperus oxycedrus* subsp. *Macrocarpa*
- Coastal dunes forests with *Pinus halepensis*, *P. pinea*, *P. Pinaster*
- Mediterranean salt marshes dominated by *Juncus acutus* and *J. maritimus*.

Llojet e rëndësishme

Important species

- *Pinus pinea*
- *Pinus halepensis*
- *Salix alba*
- *Alnus glutinosa*
- *Tamarix ssp.*
- *Canis aureus*
- *Ardea purpurea*
- *Egretta garzetta*

Crugët për të mbërritur në zonë:

Tiranë–Levan–Kthesa e Topojanit–Grykëderdhja e lumit Vjosë.

Tiranë–Levan–Kthesa e Topojanit–Hidrovorit i Darëzezës.

How to get there:

Tiranë–Levan–Topojan turn–Vjosa river mouth.

Tiranë–Levan–Topojan turn– Darezeza Hidrovori.

Vjose – Narte

Sipërfaqja totale
Total Area: **19,738 ha**

Vendndodhja/ *Location:* Qarku Vlore
Komuna Novosele

Gjeresi/ *Latitude:* 40° 35' 14" N

Gjatesi/ *Longitude:* 19° 26' 16" E

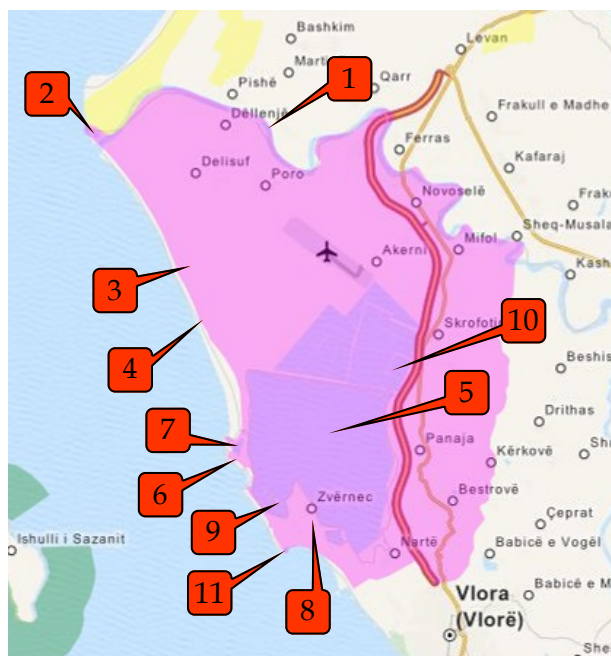

Statusi

- Peizazh i Mbrojtur, Kategoria V e IUCN (VKM nr. 680, date 22.10.2004)
- Zone e rëndësishme për shpendët (IBA) si habitat për shpendët migratore, (Urdhër i Ministrit të Mjedisit nr. 283, date 10.04.2013).

Protection status:

- *Protected landscape IUCN Category V*
- *Important Bird Area (AL006)*

Vendet për t'u vizituar:

Shtrati (1) dhe Grykëderdhja e Vjoses (2) Këneta e Kallengës (3), liqeni i Godullës së kripur (4), Laguna e Nartës (5), Dajlani (6) laguna Limopuo (7) ishulli i Manastirit (8) pylli i Zvernecit (9) prodhimi i kripës (10), Triport (11)

Places to visit:

Vjosa river (1) and river mouth (2), Kallenga lagoon (3), Godulla salt lake (4), Narta lagoon (5), Dajlani (6), Limopuo lagoon (7), BMonastery island (8) Zverneci forest (9), Salt pans (10), Triport (11)

Aktivitete që mund të kryhen në zonë
Activities you can do in the area

Habitatet e rëndësishme

- Grykëderdhja e lumit Vjose
- Lagunat bregdetare (Narta, Godulla, Limopuo)
- Duna bregdetare me *Juniperus oxycedrus* subsp. *Macrocarpa*
- Pyje bregdetare të dunave ranore me *Pinus halepensis*, *P. pinea*, *P. pinaster*

Important habitats

- Vjosa river estuary
- Coastal lagoons (Osmani, Laravasta, Kulari, Bedati, Ushtari)
- Coastal dunes with *Juniperus oxycedrus* subsp. *Macrocarpa*
- Coastal dunes forests with *Pinus halepensis*, *P. pinea*, *P. Pinaster*

Llojet e rëndësishme

Important species

- *Populus alba*
- *Tamarix* ssp.
- *Pistacia lentiscus*
- *Olea europea*
- *Orchis albanica*
- *Orchis x paparisti*
- *Typha angustifolia*
- *Canis aureus*
- *Phalacrocorax pygmeus*
- *Pelecanus crispus*
- *Ardea purpurea*
- *Egretta garzetta*
- *Larus ridibundus*
- *Numenius tenuirostris*

Rrugët për të mbërritur në zonë:

Tiranë–Novoselë–Bishan–Grykëderdhja e Vjosës.
 Tiranë–Novoselë–Akerni–Pylli i pishës së Poros
 Tiranë–Novoselë–laguna e Nartës.
 Tiranë–Pusi i Mezinit–Zver nec–Triport.

How to get there:

Tiranë–Novoselë–Bishan–Grykëderdhja e Vjosës
 Tiranë–Novoselë–Akerni–Poro pine forest
 Tiranë–Novoselë–Narta lagoon.
 Tiranë–Pusi i Mezinit–Zver nec–Triport.

Karaburun

Sipërfaqja totale
Total Area: **20,000 ha**

Vendndodhja/*Location:* Qarku Vlore
Bashkia Orikum

Gjeresi/*Latitude:* 40° 22' 45" N

Gjatesi/*Longitude:* 19° 22' 11" E

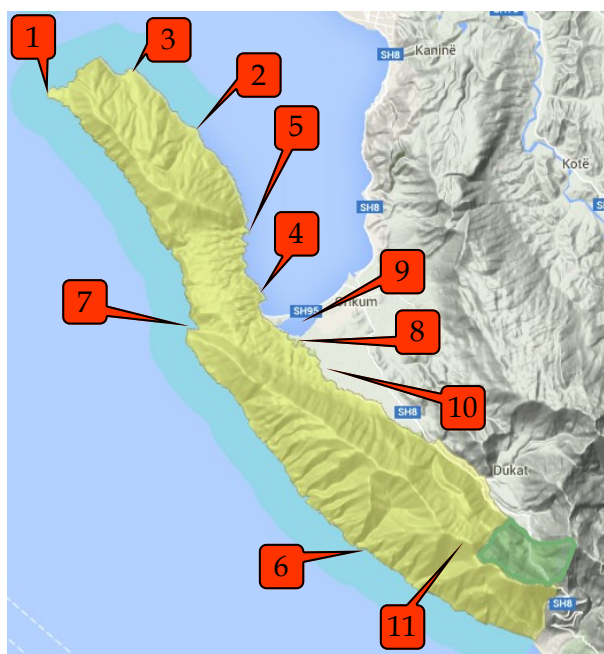

Statusi

- Rezervat Natyror i Menaxhuar, Kategoria IV e IUCN (Urdhr MB 1977)
- Zone e rëndësishme për shpendët (IBA) si habitat për shpendët migratore, (Urdhër i Ministrit të Mjedisit nr. 283, date 10.04.2013.

Protection status:

- *National Park IUCN Category II*
- *Important Bird Area (AL006)*

Vendet për t'u vizituar:

Kepi i Gjuhzës (1), Shën Vasilit (2), Shën Janit (3), Kallogjerit (4), Roguzës (5), Shpella e Grames (6) Pashalimani (7), Oriku i Vjetër (8), Laguna e Orikumit (9), Kisha e Marmiroit (10), Maja e Thanasit (11).

Places to visit:

Gjuhza cape (1), St. Vasili cape (2), St. Jani cape (3), Kallogjeri cape (4), Roguza cape (5), Grama cave (6), Pashalimani (7), Ancient Orik (8), Orikum lagoon (9), Marmiroi church (10), Thanasi peak (11).

Aktivitete që mund të kryhen në zonë

Activities you can do in the area

Habitatet e rëndësishme

- Shkëmbinj bregdetare të veshur me bimësi të brigejve të Mesdheut me llojin endemik *Limonium* spp.
- Shkëmbinj bregdetare dhe plazhe zhavorrore apo shkëmbore.
- Kullota alpine dhe subalpine me natyrë gëlqerore
- Pyje të përzier dushqesh {kryesisht qarri (*Quercus cerris*), shparthi (*Q. frainetto*) dhe bunge (*Q. petraea*).
- Pyje pishash të lartë të zonave malore të Mesdheut.

Important habitats

- Rocky coast with Mediterranean vegetation of endemic species *Limonium* spp.
- Coastal rocks and rocky or pebble beaches
- Alpine and sub alpine meadows on limestone
- Mixed oak forests with *Quercus cerris*, *Q. frainetto* and *Q. petraea*
- Mediterranean mountain pine forests

Llojet e rëndësishme Important species

- *Quercus macrolepis*
- *Quercus ilex*
- *Lurus nobilis*
- *Pistacia lentiscus*
- *Lepus europaeus*
- *Alectoris graeca*
- *Natrix natrix*
- *Elaphe quatuorlineata*
- *Testudo hermanni*.

Rrugët për të mbërritur në zonë:

Tiranë–Vlore – Orikum.

How to get there:

Tirana – Vloa – Orikum

Karaburun – Sazan

Sipërfaqja totale

Total Area:

12,270 ha

Vendndodhja/ Location: Qarku Vlore

Bashkia Orikum

Gjeresi/ Latitude: 40° 25' 18" N

Gjatesi/ Longitude: 19° 17' 15" E

Statusi

- Park Kombëtar Detar, Kategoria II e IUCN (VKM nr. 289, date 28.04.2010)
- Zone e rëndësishme për shpendët (IBA) si habitat për shpendët migratore, (Urdhër i Ministrit të Mjedisit nr. 283, date 10.04.2013).

Protection status:

- *National Park IUCN Category II*
- *Important Bird Area (AL006)*

Vendet për t'u vizituar:

Ishulli i Sazanit (1), Shpella e Haxhi Alisë (2), Shpella e Duk Gjoni (3), Gjiri i Inglezit (4), Gjiri i Bristanit (5), Gjiri i Shën Andreut (6), Plazhi i Gramës (7), peizazhe nenujore (8).

Places to visit:

Sazani Island (1), Haxhi Ali cave (2), Duk Gjoni cave (3), Inglezi bay (4), Bristani bay (5), St. Andrea beach (6), Grama beach (7), underwater trails (8)

Aktivitete që mund të kryhen në zonë

Activities you can do in the area

Habitatet e rëndësishme

- Livadhe të Posidonieve (*Posidonia oceanica*)
- Shkëmbinj nënujore detare
- Formacione koraligjene
- Shpella detare nënujore ose pjesërisht nënujore

Important habitats

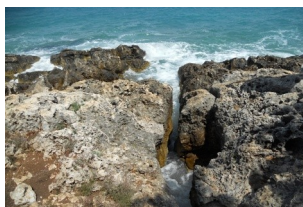
- *Posidonia oceanica* meadows
- Underwater cliffs
- Coraligenous formations
- Underwater caves

Llojet e rëndësishme

Important species

- *Posidonia oceanica*
- *Pinna nobili*
- *Caretta caretta*
- *Monachus monachus*
- *Delphinus delphis*
- *Lithophaga*
- *Lithophyllum bysoides*

Rrugët për të mbërritur në zonë:

Tiranë-Vlorë-Orikum-Shën Jan-Kepi i Gjuhzës
Tiranë-Vlorë-Sazan

How to get there:

Tirana-Vlorë-Orikum-St. Jani-Gjuhza Cape
Tiranë-Vlorë-Sazan (boat)

Llogara

Sipërfaqja totale
Total Area: **1,010 ha**

Vendndodhja/*Location:* Qarku Vlore
Bashkia Orikum

Gjeresi/*Latitude:* 40° 13' 2" N

Gjatesi/*Longitude:* 19° 34' 42" E

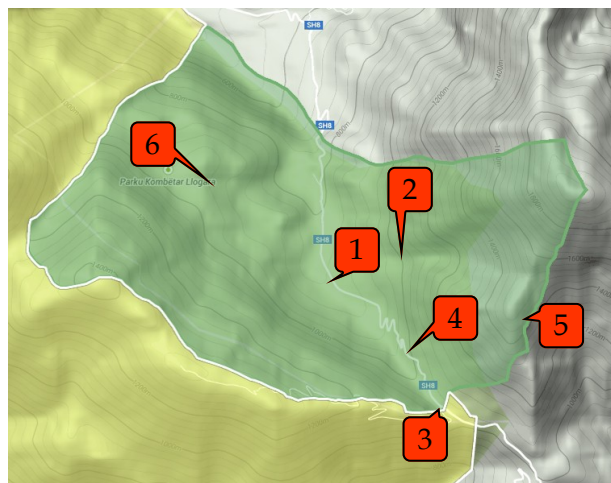

Statusi

- Park Kombëtar, Kategoria II e IUCN (VKM nr. 96, date 21.11.1966)
- Zone e rëndësishme për shpendët (IBA) si habitat për shpendët migratore, (Urdhër i Ministrit të Mjedisit nr. 283, date 10.04.2013).

Protection status:

- *National Park IUCN Category II*
- *Important Bird Area (AL006)*

Vendet për t'u vizituar:

Qendra e pushimit (1), Qafa e Cezarit (2), Qafa e Llogarase (3), Pisha Flamur (4), Maja e Qores (5), Pylli me pisha dhe bredh (6)

Places to visit:

Visitor center (1), Ceasar pass (2), Llogara pass (3), Flag pine (4), Qore peak (5), Pine and fir forests (6)

Aktivitete që mund të kryhen në zonë

Activities you can do in the area

Habitatet e rëndësishme

- Pyjet e pishës së zezë (*Pinus nigra* Arn. ssp. *pallasiana*) me bush (*Buxus sempervirens* L.)
- Pyjet e rrobullit (*Pinus heldreichii* Christ) ose (*Pinus leucodermis* Antoine)
- Grumbujt e bredhit të Maqedonisë (*Abies borisii-regis* Matf.).
- Kullotat me *Elyno-Seslerietea* Br.-Bl. 1948

Important habitats

- Black pine (*Pinus nigra* Arn. ssp. *pallasiana*) forests mixed with box-wood (*Buxus sempervirens* L.)
- Bosnian pine forests ((*Pinus heldreichii* Christ or *Pinus leucodermis* Antoine)
- Forests with Bulgarian fir (*Abies borisii-regis* Matf.).
- Pastures with *Elyno-Seslerietea* Br.-Bl. 1948

Llojet e rëndësishme

Important species

- *Pinus nigra*
- *Pinus leucodermis*
- *Abies borisii-regis*
- *Ostrya carpinifolia*
- *Taxus bacata*
- *Hypericum haplophylloides*,
- *Leucojum valentinum* subsp. *vlorense*

Rrugët për të mbërritur në zonë:

Tiranë–Vlore–Orikum–Llogara

How to get there:

Tiranë–Vlore–Orikum–Llogara

Butrint

Sipërfaqja totale
Total Area: 9,424 ha

Vendndodhja/ *Location*: Qarku Vlore
Bashkia Ksamil, Aliko, Xare

Gjeresi/ *Latitude*: 39° 44' 44" N

Gjatesi/ *Longitude*: 20° 1' 17" E

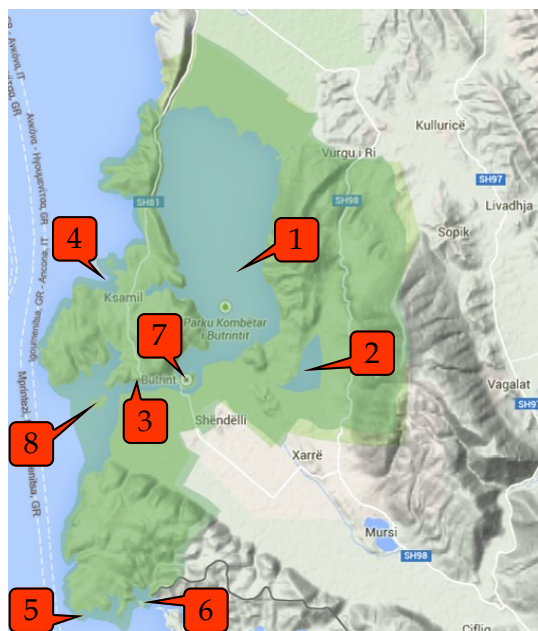

Statusi

- Park Kombëtar, Kategoria II e IUCN (VKM nr. 693, date 10.11.2005)
- Zone natyrore veçanërisht e mbrojtur përfshirë në listën e ligatinave me rëndësi ndërkombëtare si habitate te shpendëve ujore, (VKM nr. 531, date 31.10.2002)
- Zone e rëndësishme për shpendët (IBA) si habitat për shpendët migratore, (Urdhër i Ministrit të Mjedisit nr. 283, date 10.04.2013.

Protection status:

- *National Park IUCN Category II*
- *Wetland of International Importance (Ramsar site)*
- *Important Bird Area (AL006)*

Vendet për t'u vizituar:

Liçeni i Butrintit (1), Liçeni i Bufit (2), Kanali i Vivarit (3), gjiri i Ksamilit (4), Kepi i Stillos (5), ishulli Tongo (6), Parku Arkeologjik (7), Kalaja Ali Pashes (8)

Places to visit:

Butrinti lake (1), Bubi lake (2), Vivari channel (3), Ksamili bay (4), Stillo cape (5), Tongo island (6), Archeologic park (7), Ali Pasha castle (8).

Aktivitete që mund të kryhen në zonë
Activities you can do in the area

Important habitats

- Coastal lagoons and natural lakes (Butrinti lake, Bufi Lake)
- Rocky coasts with Mediterranean vegetation
- Mediterranean salt marshes dominated by *Juncetalia maritimi*
- Evergreen grazed oak forests

Habitatet e rëndësishme

- Lagunat bregdetare dhe liqene natyror (Liqeni i Butrintit, Liqeni i Bufit)
- Shkëmbinj detare të bregdetit Mesdhetar
- Livadhe të kripura Mesdhetare (*Juncetalia maritimi*)
- Dushkaja përherëblerta të kullotura (*Quercus spp*)

Llojet e rëndësishme Important species

- *Juncus maritimus*
- *Salvia officinalis*
- *Tamarix dalmatica*
- *Rana balcanica*.
- *Coluber jugularis*,
- *Elaphe longissima*,
- *Emys orbicularis*
- *Testudo marginata*
- *Alectorix graeca*
- *Phalacrocorax carbo*
- *Aquila chrysaetos*
- *Falco peregrinus*

Prurjet për të mbërritur në zonë:

Tiranë–Vlore–Sarandë–Ksamil–
Paku Arkeologjik
Tiranë–Gjirokaster–Kthesa e
Livadhjase–Xare–Parku Arkeologjik

How to get there:

Tiranë–Vlore–Sarandë–Ksamil–
Archeological Park
Tirana–Gjirokaster–Livadhja turn
–Xara–Archeological Park

Porto Palermo* Propozuar (proposed)

Sipërfaqja totale
Total Area: **2,068 ha**

Vendndodhja/ *Location:* Qarku Vlore Bashkia Himare

Gjeresi/ *Latitude:* 40° 3' 42" N Gjatesi/ *Longitude:* 19° 47' 29" E

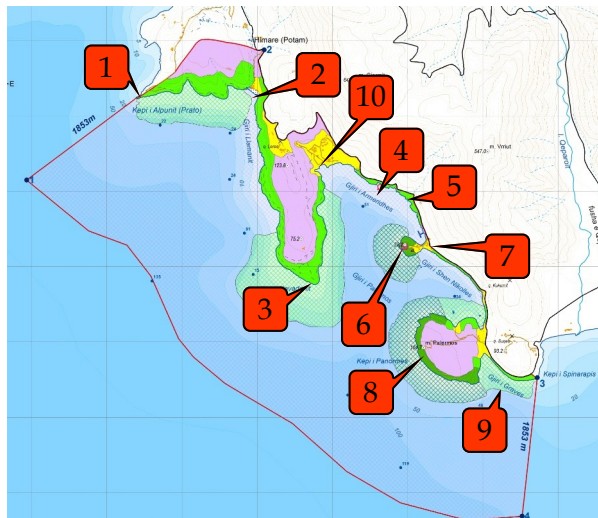

Statusi i propozuar

- Peizazh i mbrojtur,
Kategoria V e IUCN

Proposed status:

- *Protected landscape
IUCN Category V*

Vendet për t'u vizituar:

Kepi i Alpunit (1), Gjiri i Lllamanit (2), Kepi i Kavadorit (3), Gjiri i Armeridhes (4), Shpella e Porto Palermos (5), Kalaja e Porto Palermos (6), Kisha e Shen Nikolles (7), Kepi i Panormes (8), Gjiri i Graves (9), Baza e nendeteseve (10).

Places to visit:

Alpuni cape (1), Lllamani beach (2), Kavadori cape (3), Armeridha bay (4), Porto Palermo cave (5), Porto Palermo castle (6), St. Nicola church (7), Panorma cape (8), Grava bay (9), Submarine tunnel (10)

Aktivitete që mund të kryhen në zonë
Activities you can do in the area

Llojet e rëndësishme

Important species

- *Euphorbia dendroides*
- *Quercus ithaburensis subsp. macrolepis*
- *Posidonia oceanica*
- *Cymodocea nodosa*
- *Halophila stipulacea*
- *Pinna nobili*
- *Caretta caretta*

Habitatet e rëndësishme

- Shkurret termo-mesdhetare dhe para-shkretëtire
- Formacionet me *Euphorbia*
- Pyjet e dominuara nga *Quercus ithaburensis subsp. macrolepis*
- Bimësia e shkëmbinjve bregdetare
- Livadhet me *Posidonia oceanica*
- Formacione të koralogjeneve

Important habitats

- Termo-mediterranen shrub vegetation
- Formation with *Euphorbia denrodides*
- Forests dominated by *Quercus ithaburiensis subsp macrolepis*
- Rocky coast vegetation
- *Posidonia oceanica* meadows
- Coraligenous formations.

Rrugët për të mbërritur në zonë:

Tiranë–Vlore–Himare–Porto Palermo

How to get there:

Tiranë–Vlore–Himare–Porto Palermo

Agjencia Kombëtare e Zonave të Mbrojtura

National Agency for Protected Areas

Adresa/Address: Rruga

Tirana, Albania

Tel: +35542225068

E-mail:

Shpjeguesi i shenjave/Symbols

Ecje ne natyre/**Hiking**

Vend per piknik/**Picnic site**

Shetitje me kale/**Horse riding**

Ecje me bicikleta/**Biking**

Vrojtim i kafshve te egra/**Wildlife watching**

Larje ne det/**Swimming**

Sporte ujore/**Water sports**

Peshkim sportive/**Sport fishing**

Zhytje/**Diving**

Hedhje me parachute/**Paragliding**

Restorant/**Restaurant**

Akomodim/**Hotel**

Vlera historike-arkeologjike/**Historical-Archeological site**